

Bednářské listy

www.bedna.org

SOBOTA 14. května 2011

10. číslo

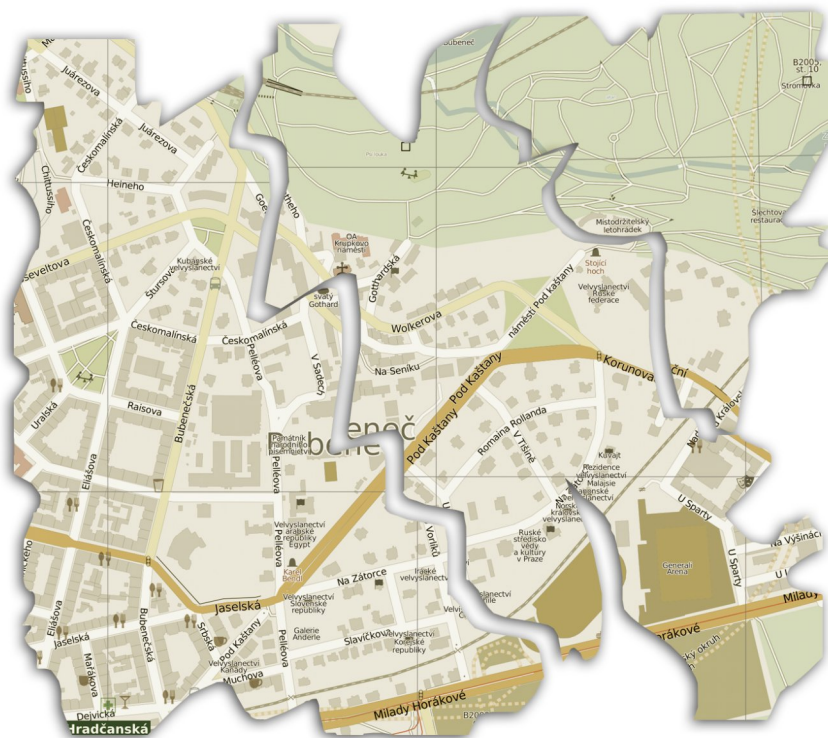
Objev století!

Archeologický tým profesorky Lopatickové ve spolupráci s katedrou fraternalogie FF UK odkryl nebývale rozsáhlé pozůstatky řádu Svobodných bednářů. Odborný asistent Rádlo objev interpretoval jako kompletní autentickou šifrovací hru tohoto tajuplného společenství.

Praha - Archeologický tým prof. Lopatickové z katedry fraternalogie FF UK odkryl nebývale rozsáhlé pozůstatky řádu Svobodných bednářů. Odborný asistent Rádlo objev interpretoval jako kompletní autentickou šifrovací hru tohoto tajuplného společenství.

Stačilo málo a fascinující pozůstalost Svobodných bednářů by zůstala skryta pod zemí po kloví kolik dalších staletí. Všechno začalo propadem tunelu Blanka v Královské oboře. „Po tom, co to spadlo, jsme měli začít co nejrychleji betonovat, než sem přijdou lidi z novin,“ přibližuje okolnosti objevu jeho strůjce Jarda Kopáč. „Chtěl jsem tam z mixu nalejt deset kubíků betonu, ale v poslední chvíli ke mně příběh takovej divnej chlápek, dal mi pajčku, že prej si mám skočit na pivo. Když jsem se vrátil, ten člověk něco tahal z tej díry. Volal jsem na něj, ať jde hned pryč, že tu probíhá ta - no - sanace. Pak se najednou vyrojilo plno lidí s fotákama a mě poslal stavbyvedoucí domů.“

Záhy po objevu se místo zaplnilo archeology - odborný tým pod vedením prof. Lopatickové z Filosofické fakulty Univerzity Karlovy proměnil část Stromovky v takřka měsíční krajinu ve své snaze vyzvednout na světlo boží celý

Fragmenty nalezené mapy dávají dohromady ohromující celek.

nález. „Největší počet předmětů byl uložen v hloubce pěti metrů ve ztrouchnivělých bednách přepásaných obručemi. Dosavadních nálezů věcí spojených s Bednáři bylo spíše poskrovnu, tento objev je tedy naprosto unikátní. Škoda, že již jednu profesuru mám...“ posteskla si pí. Lopaticková. Terénní výzkum dostal na starost odborný asistent Rádlo, který se již v minulosti profiloval jako kvalitní exkavátor.

A co se vlastně všechno našlo? Předně je to kompletní ročník Bedny z roku 1599. Dále pak vizionářská mapa Prahy, která neuvěřitelně věrně odráží současnou podobu města roku 2011. Shodnost je tak dokonalá, až to v mnohých odbornících způsobilo podezření, že jde o falsum, pocházející nejspíše z pozdní fáze národního obrození. Lopaticková však ujišťuje: „O origi-

nalitě nemůže být žádných pochyb. Jedná se o dílo vytvořené bratrem Vejlupekem na sklonku šestnáctého století. Mapu Prahy pak po smrti bratra Vejlupeka dotvořili jeho žáci.“ Kromě původní Bedny a kuriózní mapy Prahy byla také objevena truhlice obsahující sadu rozličných předmětů, o níž odborníci posléze nabyli dojmu, že jde o předchůdce všech společenských her.

Přestože výzkumy jsou teprve na počátku, je již teď jasné, že nález zásadním způsobem podhalí roušku tajemství, která obklopuje řád Svobodných bednářů, a přinese nová vzrušující fakta z tohoto období dějin.

-ojv-

Další podrobnosti o šokujícím objevu čtěte na straně 2 tohoto vydání Bednářských listů !

„Prahra“ Svobodných bednářů

Součástí unikátního objevu, který umocnil nadšení archeologů z nálezu ve Stromovce, bylo získání kompletní sady bednářské deskové Prahry. Vědci zpočátku ani netušili, k jakému účelu mohl nález původně sloužit. Prof. Lopatičková dodává: „Truhla s Prahrou byla opravdu těžká a dalo velkou práci ji dostat nahoru. Její obsah nám zprvu vůbec nedával smysl - kusy hradeb, dlažební kostky, model plynové elektrárny, svaté ostatky, pistole, láhve s pivem, podkovy, malé vroubkované míčky, míčky s otvory a měkké špunty, osmiúhelníkové destičky, zrní, ovčí vlna, cihly a pole-na. To vše připomínalo spíše truhlu poslední záchrany pro statkáře než hru. Až posléze jsme díky šestistěnným a desetistěnným kostkám nabyli dojmu, že se snad jednalo o jakousi formu protodeskovky hry. Do interdisciplinárního výzkumného projektu jsme proto přizvali skupinu Doc. Hýblu z Katedry teorie her na MFF UK. Mohli jsme si to dovolit, loni nám totiž na GAČRu vyšel grant a tak máme peněz dost.“

Doc. Hýblo nález opravdu uvítal. Po důkladném ohledání se zjis-

tilo, že se jedná o unikátní objev. „Je to matka všech moderních her, evoluční prapředek, ze kterého všechny dnešní hry vycházejí a sdílejí s ní řadu primitivních znaků,“ vysvětluje a jedním dechem dodává, „mnohé dnešní deskovky jsou prokazatelnými potomky, u některých není příbuznost na první pohled tak zjevná.“

Na otázku, zda lze Prahru a dnešní deskovky nějak srovnávat, dostáváme odpověď: „Celkově je u současných deskovek cítit evidentní trend ke zjednodušování pravidel a zmenšování velikosti. Pokud si totiž někdo chtěl vzít v šestnáctém století Prahru s sebou na cesty, musel zapráhnout namísto jednoho kočáru kočáry dva.“

Ve výzkumném úkolu pokoušejícím se rekonstruovat pravidla hry jsou zatím k dispozici pouze pracovní hypotézy. Už teď je však jasné, že se jednalo o neskutečně komplexní, ale zároveň kompaktní hru, nabízející astronomickou škálu taktických manévrů a strategií. Doc. Hýblo vysvětluje: „Kupříkladu šach mohl dát hráč protivníkovi patrně pouze v případě, kdy mu ná-

ležela louka, na níž se král nalézal. Šachu bylo možné se ubránit klasickým představením figury, ale i zahráním tzv. „domu plného“ či „postupky čisté“. Aby mohl hráč umístit figuru do města či na cestu, musel k tomu mít dostatečný počet surovin podle toho, o jakou figuru se jednalo - zda o pěšce, střelce nebo jiný kámen. Na figury mohly být též zahrány různé karty, které ovlivňovaly jejich schopnost nebo jí bylo možné změnit barvu, a tak ji zajmout. Hráč však nesměl zapomenout na to, že bodové hodnocení se odvíjí od toho, zda dokáže sehrávkou v daném tahu zahrát alespoň na par, neboť v případě bogey se již uplatňují srážky a všechny figurky se musí před dalším kolem vrátit do domečku.“

Hra byla v řádu zjevně velmi rozšířená. „Na základě komplikovanosti pravidel nás nepřekvapuje, když se z historických pramenů dozvídáme, že umění Prahry bylo znakem vysoké společenské prestiže a místy dokonce určovalo postavení ve strukturách bratrstva,“ ukončuje rozhovor Hýblo.

-mbpv-

Znali bednáři budoucnost?

Snad nejužasnější částí celého nálezu byla mapa zobrazující současnou podobu Prahy z roku 2011. Když archeologové mapu odhalili, nabyli dojmu, že celý nález musí být podvrh. Testy provedené radiokarbonovou metodou však prokázaly, že vznik mapy je opravdu datován do doby kolem husitských bouří s chybou dvě stě let.

Odborný asistent Rádlo, který se rozhodl svoji habilitační práci věnovat právě výzkumu tohoto bednářského artefaktu, shrnuje základní teze o bednářské mapě: „Veliký Bratr Vejlupek si musel být dobře vědom toho, že předběhl svou dobu o spoustu let. Když tehdy sepisoval svá díla, myslel již přitom na generace v daleké budoucnosti, které

jej teprve měly pochopit. Stejným způsobem vznikla i vizionářská mapa, která měla s časem zrát jako víno. Dalo by se říci, že svět dorůstal do kalhot, které Vejlupek ušil v podobě své fenomenální mapy.“

Čas tomuto přístupu dal za pravdu. Z mapy se v průběhu staletí stávalo sebenaplňující se geografické proroctví. Dnes je realita téměř věrnou kopií Vejlupekova originálu. „V oku mapy však vězí několik malých třisek,“ upřesňuje Rádlo, „Vejlupekových sedmnáct učedníků totiž neodolalo pokušení a do mapy po smrti svého mistra vměstnalo své podpisy, čímž bezprecedentním způsobem poškodilo tkanivo časoprostoru.“

Profesorka Lopatičková svého

kolegu doplňuje: „Zásahy Vejlupekových učedníků do mapy dodaly zcela nekonceptní prvky, které nemají nic společného s Vejlupekovou vizí. To se projevuje mimo jiné tím, že Vejlupekova šifrovací hra z roku 1599 není se současnou podobou mapy plně kompatibilní. Přišli jsme na to díky četným slepým výzkumným uličkám našich doktorandů, kteří se vztahům mezi šiframi a mapou blíže věnovali a jednoznačně prokázali, že zásahy Vejlupekových učedníků pocházejí z o něco pozdějšího období a pro výzkum Vejlupekových šifer jsou tedy nadbytečné.“

-špv-

Jak jsme šli Bednu aneb Reportáž týmu Svobodných bednářů

„Tak tohle nám seslal samotný Vomáčka!“ zajásali jsme nad vykopanou Bednou 1599.

Že se část odkazu našich předků nachází kdesi pod Stromovkou, jsme tušili již dlouho. Léta jsme tahali za nitky na odboru územního plánování na magistrátu, aby Stromovku někdo pořádně prokopal. Povedlo se a je to naprostá bomba, která snad zachrání naši pověst. Šifrová invence se nám již dávno rozplynula mezi podělanými plenami a telefonáty od rozzuřených šéfů, a tak jsme si opravdu oddechli, že letos nemusíme nic připravovat. Jednoduše hru zrecyklujeme. Pamětníků už asi moc nebude.

Přípravné schůzky Bedny se proměnily v alkoholové dýchánky - součástí nálezu totiž byla i bednička vynikajícího archivního vína. Lábuž. V lednu však víno došlo a na poslední pitce - snad z opileckého hecu, snad z náhlého záchvatu odpovědnosti nad záchodovou mísou - vzešel nápad jít tu hru vyzkoušet. Nápad to byl veskrze špatný, leč nadšeně a jednomyslně přijatý.

Byla to první šifrovací hra, kterou jsme vyzkoušeli společně. Pro některé i první šifrovací hra vůbec. Překročení povoleného počtu členů týmu jsme ignorovali s tím, že v našem případě to moc velká výhoda nebude. A měli jsme mimořádně pravdu. Na místě startu se scházíme až asi hodinu po dohodnutém čase - museli jsme se vracet pro morseovku, kterou si z nás již nikdo nepamatuje. Máme dobrou náladu, připadá nám cool si hrát na účastníky. A taky na nás příjemně dýchá historie. Hned záhy nám však sklaplo.

Nejdřív přišly ty Brány - podle čeho si asi máme vybrat? Co tahle Brána poznání, to zní sexy, ne? No, poznali jsme akorát pivo v bubenečské nádražce a taky vlastní neschopnost. Tak jinudy, přátelé, vzhůru do oblak. Po průchodu Bránou věčného klidu kysneme celou věčnost, což se dalo očekávat. Nakonec chtě nechtě volíme

poslední možnost - Bránu pekelného pokušení. A peklo to věru je. Začínáme být trošku rozladění. Buď se šifrou nemůžeme hnout, a nebo nám z toho lezou hlouposti: „Hele, tady mi něco vychází. Hurá! Lužánky?“ Odjezd do Brna se ukázal trochu unáhlený, nic jsme tam nevyhaluzili, ale pro jistotu jsme bednářskou mapu doplnili o malý bonus. Rýsování byl mazec, na osmý pokus to sedlo na mapovou značku. Takže pohoda, tohle (snad) musí dát každý. Jdeme dál.

Klikou bylo, že jsme znali trasu hry, takže jsme se luštěním moc nezdržovali. Nějakej Dušín se pak ale nechal slyšet, že bychom měli fakt ty šifry zkusit vyluštit a ne jen projít trasu. Tak jsme si k jedné sedli. Po několika hodinách už jsme ji nemohli ani vidět. Bylo nám trudno, hrozně trudno. Když jsme spatřili šifru proti trudnomyslnosti, uvědomili jsme si, že může být ještě mnohem trudněji. A s novou chutí jsme se vrátili k původní šifře.

Pak přišla ta šifra, co vypadá jako věci z galerie moderního umění. Tenhle Mondrian byl ale solidní plagiátor, nemyslíte? Krade tři sta let starý věci a ještě mu to projde! Estetický zážitek dobrý, ale luští se to jako jak?

Na další šifře jsme si zavzpomínali na minulý ročník. Hele, tuhle šifru jsme už někde viděli! Tohle už jsme jednou luštili! Tohle už jsme jednou nevyluštili! Dvakrát.

Konečně něco pro nás. Orejtovat hru v dotazníku zvládáme hravě, jen nevíme, jestli smíme zaškrtnout více možností.

No, a potom přišlo štráfkátý kolo. Co s tím? Nechápeme nic. Ze zoufalství mezi sebou pořádáme soutěž v přednesu, kdo písmenka přečte víc procítěně. Prostě vočistec. Když už hrozí totální rozklad týmu, přemýšlíme nahlas, jestli ještě vůbec máme zapotřebí se takhle ztrapňovat. Jsme přece organizátoři a ne žádní luštitelé. Část týmu to chce zabalit a jít domů, druhá se jít ožrat do nejbližšího nonstopáče. Na-

konec si přečteme řešení a jdeme dál. To jsme ještě nevěděli, jaká čůčka nás tam čeká.

Na další šifře jsme už skapali. Ta hra je hustá. Krutopřísná. Všichni spíme, nikoho ty pitomý čtverečky nebaví. Sedáme na tramvaj a jedeme domů.

Zbytek šifer jsme tak nějak „doluštili“ během následujících schůzek. Zpětně nám to připadá jako děsná trivka. Hlavně, že je Bedna v podstatě hotová.

Do cíle jsme nakonec dorazili v solidním čase 3 měsíce 19 dní a 6 hodin, zlatým písmem se tím do historie šifrování asi nezapišeme. Uvidíme, zda nás někdo překoná.

-mvbp-

BREAKING NEWS!!!

Podle informací získaných z astrálních sfér naším médiem Siraël neměla být nalezená historická hra nikdy znovu uvedena. Rozezlený bratr Vejlupek vida, že neschopní následníci ztělesňující úpadek řádu opovažují se jeho životní mistrovské dílo na začátku jednadvacátého století znovu uvést v život, zadání hry proklel a seslal na ně zlé demony.

Vejlupkova negativní energie by se měla projevit ve zhoršeném počasí, bouřemi či krupobitím. V místech silných energií, kde dojde k přímému propojení astrálních sfér se sférou pozemskou, mohu z nebes padat i žáby.

Vyzýváme proto účastníky, aby nám štítem své pozitivní energie pomohli odvrátit zlé demony čtvrté dimenze bezprostředně ohrožující zdárný průběh hry. Zaříkejte se za dobré počasí!

-jbo-